

385L0203

27.3.85

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 87/1

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 7 päivänä maaliskuuta 1985,

ilmanlaatustandardeista typpidioksidille

(85/203/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 100 ja 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

Euroopan yhteisöjen toimintaohjelmissä ympäristöalan toimenpiteiksi vuosilta 1973⁽⁴⁾, 1977⁽⁵⁾ ja 1982⁽⁶⁾ edellytetään kiireellisiä typpidioksidin vastaisia toimenpiteitä sen myrkyllisyyden vuoksi ja sen vaikutuksista ihmisen terveyteen ja ympäristöön nykyään käytettävissä olevan tiedon perusteella,

neuvoston saatavilla oleva tekninen ja tieteellinen tieto ei tarjoa riittävää perustetta yleisten, erityisesti ympäristöä koskevien standardien säätämiseksi; ihmisten terveyden suojelemiseksi tapahtuva raja-arvojen asettaminen parantaa myös ympäristönsuojelua,

eri jäsenvaltioissa ilman typpidioksidin suhteen jo sovellettavien tai valmistilla olevien säännösten väliset ero-

avuudet voivat johtaa erilaisten kilpailun edellytysten muodostumiseen ja niillä siten voi olla suora vaikutus yhteismarkkinoiden toimintaan; tällä alalla olisi sen vuoksi toteutettava perustamissopimuksen 100 artiklassa tarkoitettu lainsäädännön lähentäminen,

yksi yhteisön perustehtävistä on edistää koko yhteisössä taloudellisen toiminnan yhdenmukaista kehitystä ja jatkuvaan ja tasapainoista kasvua, joiden saavuttaminen on mahdotonta puuttumatta ympäristön pilaantumiseen ja haittoihin tai parantamatta elämisen laatua ja ympäristönsuojelua; koska perustamissopimuksessa ei ole määräyksiä tätä varten tarpeellisista valtuuksista, on sovellettava sen 235 artiklaa,

erityisesti ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi on tarpeen asettaa typpidioksidille raja-arvo, jota jäsenvaltioiden alueilla ei määriteltyinä aikoina saa ylittää; näiden arvojen on perustuttava Maailman terveysjärjestölle tehtyjen tutkimusten tuloksiin, erityisesti tämän epäpuhtauden osalta todettuun annos/vaikutussuhteeseen,

huolimatta toteutetuista toimenpiteistä, näiden raja-arvojen noudattaminen ei ehkä ole mahdollista tietyillä alueilla; jäsenvaltioille voidaan sen vuoksi sallia väliaikaiset poikkeukset ehdolla, että ne toimittavat komissiolle suunnitelmat niiden alueiden ilmanlaadun asteittaisesta parantamisesta,

on odotettavissa, että neuvosto piakkoin antaa uuden säädöksen, jolla annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus määrätä

moottoriajoneuvojen pakokaasuille huomattavasti alhaisemmat raja-arvot,

tämän direktiivin mukaisesti toteutettavien toimenpiteiden on oltava taloudellisesti toteuttamiskelpoisia ja tasapainoisen kehityksen mukaisia,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 258, 27.9.1983, s. 3

⁽²⁾ EYVL N:o C 337, 17.12.1984, s. 434

⁽³⁾ EYVL N:o C 206, 6.8.1984, s. 1

⁽⁴⁾ EYVL N:o C 112, 20.12.1973, s. 1

⁽⁵⁾ EYVL N:o C 139, 13.6.1977, s. 1

⁽⁶⁾ EYVL N:o C 46, 17.2.1983, s. 1

typpidioksidi on mukana myös fotokemiallisten oksidanttien muodostuksessa, jotka saattavat olla haitallisia ihmiselle ja ympäristölle; ehkäisevä toiminta voi vähentää niiden muodostumista,

on tarpeen perustaa mittausasemia valvomaan typpidioksidin raja-arvon noudattamista, ja on suotavaa, että nämä asemat myös mittaavat typpioksidia, joka on välivaihe typpidioksidin muodostuksessa,

ottaen huomioon jäsenvaltioissa käytettävät erilaiset analyysimenetelmät, on tarpeen tietyissä oloissa sallia muiden analyysimenetelmien kuin tässä direktiivissä säädetyn vertailumenetelmän käyttö,

raja-arvon lisäksi on tarpeen määrätä myös ohjearvot, jotka parantavat ihmisten terveyden suojelua ja edistävät pitkän ajan kuluessa ympäristönsuojelua, ja

tässä direktiivissä tarkoitettujen analyysin vertailumenetelmien myöhemmät muutokset voivat olla suotavia alan teknisen ja tieteellisen kehityksen perusteella; tätä varten vaadittavan työn täytäntöönpanon helpottamiseksi olisi säädettävä menettelystä, jolla mahdollistetaan jäsenvaltioiden ja komission välinen tiivis yhteistyö tieteelliseen ja tekniseen kehitykseen mukauttamista käsittelevässä komiteassa,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on:

- vahvistaa raja-arvo (liite I) ilmakehän typpidioksidille erityisesti ihmisten suojelemiseksi typpidioksidin ympäristövaikutuksia vastaan;
- säättää ohjearvot (liite II) ilmakehän typpidioksidille ihmisten terveyden suojelun parantamiseksi ja pitkän ajan kuluessa ympäristönsuojelun edistämiseksi.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta työssä tai rakennusten sisällä tapahtuvaan altistumiseen.

2 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 'raja-arvolla' liitteessä I olevassa taulukossa määritettyä typpidioksidipitoisuutta, joka ei määriteltyinä

aikoina ja seuraavissa artikloissa säädettyjen ehtojen mukaisesti saa ylittyä jäsenvaltioiden alueella;

- 'ohjearvoilla' määriteltyinä aikoina esiintyviä typpidioksidipitoisuuksia, jotka on määritelty liitteessä II ja jotka on erityisesti tarkoitettu vertailutekijöiksi jäsenvaltioiden määrittämien alueiden erityissuunnitelmien laatimista varten,

3 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että liitteen III mukaisesti mitatut ilmakehän typpidioksidipitoisuudet eivät 1 päivästä heinäkuuta 1987 alkaen ole suurempia kuin liitteessä I määritelty raja-arvo.

2. Kun erityisissä oloissa tiettyjen alueiden ilmakehän typpidioksidipitoisuus suoritetuista toimenpiteistä huolimatta todennäköisesti ylittää liitteessä I määritellyn raja-arvon 1 päivän heinäkuuta 1987 jälkeen, kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava siitä komissiolle ennen 1 päivää heinäkuuta 1987.

Sen on mahdollisimman pian toimitettava komissiolle suunnitelmat näiden alueiden ilmanlaadun asteittaisesta parantamisesta. Näissä suunnitelmissa, jotka on laadittu ilman pilaantumisen laatuun, alkuperään ja kehitykseen liittyvän olennaisen tiedon pohjalta, on erityisesti kuvattava toimenpiteet, jotka on toteutettu tai jotka toteutetaan, sekä menettelyt, jotka kyseinen jäsenvaltio on pannut toimeen tai panee toimeen. Näillä toimenpiteillä ja menettelyillä on mahdollisimman pian ja viimeistään 1 päivästä tammikuuta 1994 alkaen pyrittävä saamaan näillä alueilla ilmakehän typpidioksidipitoisuudet tasolle, joka ei ylitä liitteessä I määriteltyä raja-arvoa.

4 artikla

1. Niille alueilleen, joilla kyseisen jäsenvaltion mielestä on tarpeen rajoittaa tai estää typpidioksidin aiheuttaman ilman pilaantumisen odotettavissa oleva lisääntyminen, mikä aiheutuu erityisesti kaupunki- tai teollisuusrakentamisesta, jäsenvaltio voi määrätä arvot, jotka ovat liitteen I raja-arvoa alemmat.

2. Niitä alueita varten, joiden kyseinen jäsenvaltio katsoo tarvitsevan erityistä ympäristönsuojelua, se voi vahvistaa arvot, jotka ovat yleisesti alemmat kuin liitteen II ohjearvot.

5 artikla

Jäsenvaltiot voivat milloin tahansa vahvistaa tässä direktiivissä säädettyjä tiukemmat arvot.

6 artikla

Jäsenvaltioiden on perustettava mittausasemia tämän direktiivin soveltamista varten tarvittavan tiedon tuottamiseksi liitteen III määritelmien mukaisesti, erityisesti alueille, joilla raja-arvo ylitetään tai todennäköisesti ylitetään, sekä 4 artiklassa tarkoitetuille alueille.

Tällaiset asemat voivat myös mitata typpioksidipitoisuuksia.

7 artikla

1. Jäsenvaltioiden on 1 päivästä heinäkuuta 1987 alkaen ilmoitettava komissiolle viimeistään kuudessa kuukaudessa vuotuisen vertailuajan päättymisen (31 päivänä joulukuuta) jälkeen tapauksista, joissa liitteessä I vahvistetut raja-arvot on ylitetty, sekä kirjatuihin pitoisuuksista.

2. Jäsenvaltioiden on myös viimeistään yhden vuoden kuluttua vuosittaisen vertailuajan päättymisestä ilmoitettava komissiolle tällaisten tapausten perusteet sekä toimenpiteet, jotka on toteutettu niiden estämiseksi.

3. Lisäksi jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle sen pyynnöstä tietoja:

- niiden mittaamista pitoisuuksista,
- niiden asettamista raja-arvoista, määrärajoista ja aikatauluista,
- niiden toteuttamista muista aiheellisista toimenpiteistä,

ja jotka koskevat 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja alueita.

Nämä tiedot on myös saatettava yleisön saataville.

8 artikla

Komissio julkaisee määräjain yhteenvetokertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta.

9 artikla

Tämän direktiivin mukaisten toimenpiteiden soveltaminen ei saa johtaa ilmanlaadun huomattavaan heikkenemiseen kaupunkialueiden ulkopuolisilla alueilla, missä typ-

pidioksidin aiheuttaman ilman pilaantumisen taso tämän direktiivin täytäntöönpanohetkellä on alempi kuin liitteessä I määritelty raja-arvo.

10 artikla

Tämän direktiivin soveltamista varten jäsenvaltioiden on käytettävä:

- joko liitteessä IV tarkoitettua vertailumenetelmää,
- tai muita analyysimenetelmiä, joista komissiolle on osoitettu, että ne vastaavat vertailumenetelmää.

11 artikla

1. Jos jäsenvaltio aikoo vahvistaa sen ja yhden tai useamman muun jäsenvaltion raja-alueen lähelle 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaiset ilmakehän typpioksidipitoisuuden arvot, sen on käytävä sitä ennen neuvotteluja kyseisten jäsenvaltioiden kanssa. Komissiolle on ilmoitettava näistä neuvotteluista ja se voi osallistua niihin.

2. Kun liitteessä I asetettu raja-arvo tai 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut arvot — edellyttäen, että viimeksi mainituista on neuvoteltu 1 kohdan mukaisesti — ylittyvät tai saattaisivat ylittyä muusta jäsenvaltiosta peräisin olevan tai mahdollisesti peräisin olevan merkittävän ilman pilaantumisen seurauksena, kyseisten jäsenvaltioiden on käytävä neuvotteluja tilanteen korjaamiseksi. Komissiolle on ilmoitettava näistä neuvotteluista, ja se voi osallistua niihin.

12 artikla

Muutokset, jotka ovat tarpeen liitteessä IV olevien ohjeiden mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen, annetaan 14 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Nämä muutokset eivät saa johtaa liitteessä I määritellyn raja-arvon muuttamiseen suoraan tai välillisesti.

13 artikla

1. Perustetaan komitea 12 artiklassa säädettyä tarkoitusta varten tämän direktiivin mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen, jäljempänä 'komitea', jossa on jäsenvaltioiden edustajat ja puheenjohtajana komission edustaja.

2. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

14 artikla

1. Kun tässä artiklassa säädettyä menettelyä on noudatettava, asian saattaa komitean käsiteltäväksi sen puheenjohtaja omasta aloitteestaan tai jonkin jäsenvaltion edustajan pyynnöstä.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Päätös annetaan sellaisella 45 äänen enemmistöllä, joka saadaan kun jäsenvaltioiden äänet painotetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa määrättyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

3. Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

Jos suunnitellut toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määränemmistöllä.

Jos neuvosto ei ole ratkaissut asiaa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia on tullut vireille neuvostossa, komissio tekee päätöksen ehdotetuista toimenpiteistä.

15 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 1 päivään tammikuuta 1987 mennessä ja ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

16 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 7 päivänä maaliskuuta 1985.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. BIONDI

LIITE I

TYPPIDIOKSIDIN RAJA-ARVO

(Raja-arvo ilmoitetaan yksikköinä $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Tilavuuden on oltava standardoitu seuraaviin lämpötiloihin ja paineisiin: 293 K ja 101,3 kPa.)

Vertailuaika ⁽¹⁾	Typidioksidin raja-arvo
Vuosi	200
	98 persentiili laskettuna vuoden aikana mitatuista tuntikeskiarvoista tai tuntia lyhyemmän jakson keskiarvoista ⁽²⁾

⁽¹⁾ Vuotuinen vertailuaika alkaa kunkin kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

⁽²⁾ 98 persentiilin laskemisen oikeellisuuden tunnustamisen varmistamiseksi on käytössä oltava 75 % mahdollisista arvoista, ja niiden on mahdollisuuksien mukaan jakauduttava tuon mittauspaikan osalta tasaisesti kyseisen vuoden ajalle.

Tapauksissa, joissa tietyiltä paikoilta mitattuja arvoja ei ole saatavissa yli 10 päivän jaksolta, tämä on mainittava lasketun persentiilin yhteydessä.

98 persentiilin laskeminen vuoden aikana rekisteröityjen arvojen pohjalta suoritetaan seuraavasti: 98 persentiili on laskettava todella mitatuista arvoista. Mitatut arvot olisi pyöristettävä lähimpään $\mu\text{g}/\text{m}^3$:iin. Kaikki arvot on luettelava kunkin pisteen osalta kasvavassa järjestyksessä:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq \dots \leq X_k \leq \dots \leq X_{N-1} \leq X_N$$

98 persentiili on k-luokan komponentin arvo, kun k lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$k = (q \times N)$$

jossa q 98 persentiilille on 0,98 ja 50 persentiilille varten 0,50 ja N on todellisuudessa mitattujen arvojen määrä. Arvo ($q \times N$) pyöristetään lähimpään kokonaislukuun.

Kun käytetyillä mittauslaitteilla ei vielä ole mahdollista saada täsmällisiä arvoja, vaan ne antavat vain arvoja, joiden luokat ovat suuremmat kuin $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kyseinen jäsenvaltio voi persentiilin laskemista varten käyttää interpolaatiota sillä edellytyksellä, että interpolaatiokaava on yhteisön hyväksymä, ja että arvojen luokat eivät ole suurempia kuin $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Tämä väliaikainen poikkeus on voimassa vain tällä hetkellä asennettuina olevia laitteita varten ja vain sellaisen ajan, joka ei ylitä laitteiden käyttöikä, ja joka tapauksessa korkeintaan 10 vuotta tämän direktiivin soveltamisesta.

LIITE II

TYPPIDIOKSIDIN OHJEARVOT

(Arvo ilmoitetaan yksikköinä $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Tilavuuden on oltava standardoitu seuraaviin lämpötiloihin ja paineisiin: 293 K ja 101,3 kPa)

Vertailuaika	Typidioksidin ohjearvot
Vuosi	50
	50 persentiili laskettuna vuoden aikana mitatuista tuntikeskiarvoista tai tuntia lyhyemmän jakson keskiarvoista
	135
	98 persentiili laskettuna vuoden aikana mitatuista tuntikeskiarvoista tai tuntia lyhyemmän jakson keskiarvoista

Näiden persentiilien laskennassa on käytettävä liitteen I ⁽²⁾ alaviitteessä annettua kaavaa, kun q:n arvo 50 persentiilille on 0,50 ja 98 persentiilille 0,98.

LIITE III

TYPPIDIOKSIDIPITOISUUDEN VALVONTA

1. Ympäristön NO₂-pitoisuuden valvonnan tarkoitus on arvioida raja-arvon ylittävän altistumisen yksilölliset vaarat mahdollisimman tarkoin; jäsenvaltioiden olisi tämän vuoksi valittava mittauspisteet mahdollisuuksien mukaan paikoista, joissa tämä vaara todennäköisesti on suurin.

Kaksi eri tapausta on otettava huomioon:

- 1.1. alueet, joihin vaikuttaa ensi sijassa moottoriajoneuvojen aiheuttama ilman pilaantuminen, ja jotka sen vuoksi rajoittuvat vilkkaasti liikennöityjen teiden läheisyyteen,
- 1.2. laajemmat alueet, joissa kiinteistä lähteistä tulevat päästöt myös huomattavasti vaikuttavat ilman pilaantumiseen.

2. Tapauksessa 1.1 mittauspaiikat olisi valittava siten, että:

- ne käsittävät esimerkkejä pääasiassa moottoriajoneuvojen aiheuttaman ilman pilaantumisen vaikutuksen alaisten alueiden päätyypeistä, joita ovat erityisesti vilkkaasti liikennöidyt 'katukuilut' ja suuret risteykset,
- ne ovat mahdollisuuksien mukaan paikkoja, joissa 1 kohdassa määritellyt NO₂-pitoisuudet ovat todennäköisesti suurimmat.

3. Edellä 1.2 kohdassa määritellyille alueille perustettavien asemien määrän olisi kuvastettava:

- pilaantuneen alueen laajuutta,
- pilaantumisen epätasaista alueellista jakautumista.

Edellä 2 kohdassa määriteltyjä vilkkaasti liikennöityjä 'katukuiluja' ja suuria risteyksiä ei tulisi jättää pois valittaessa paikkoja, jos on olemassa vaara, että raja-arvot ylittyvät kiinteistä palamislähteistä peräisin olevan huomattavan ilman pilaantumisen vuoksi.

4. Laitteiden lopullisia näyttöjä olisi käsiteltävä siten, että tuntikeskiarvo tai tuntia lyhyemmän ajan keskiarvo voidaan laskea liitteen I määräysten mukaisesti. Tarkistusten mahdollistamiseksi tiedot olisi tallennettava:

- siihen asti, kun seuraava jaksittainen komission kertomus laaditaan 8 artiklassa säädetyllä tavalla, kun raja-arvo ei ole ylittynyt,
- siihen asti kunnes 3 artiklassa säädetyt toimenpiteet on toteutettu, kun raja-arvo on ylittynyt.

LIITE IV

TÄMÄN DIREKTIIVIN TÄYTÄNTÖÖNPANO VARTEN KÄYTETTÄVÄ ANALYYSIN
VERTAILUMENETELMÄ

Typpioksidien määrityksessä käytettävä analyysin vertailumenetelmä on ISO-standardissa DIS 7996 kuvattu kemiluminesenssimenetelmä.

Näitä menetelmiä varten todistusvoimaisina pidetään ISON eri kielillä julkaisemia toisintoja ja kaikkia muita toisintoja, joiden komissio vahvistaa vastaavaan niitä.

Mittausmenetelmää käytettäessä seuraavat seikat tulisi ottaa huomioon:

1. Näytteenottopään tulisi olla vähintään 0,5 m:n etäisyydellä rakennuksista suojausvaikutuksen välttämiseksi.
2. Näytteenottolinjan (putket ja liitännät) tulisi olla valmistettu inerteistä materiaaleista (esim. lasi, PTFE, ruostumaton teräs), jotka eivät vaikuta NO₂-pitoisuuteen.
3. Näytteenottopään ja instrumentin välisen näytteenottolinjan tulisi olla mahdollisimman lyhyt. Ajan, joka kuluu siihen, että kaasunäytteet kulkevat näytteenottolinjan läpi, ei tulisi ylittää 10 sekuntia.
4. Näytteenottopään aukon on oltava suojattu sateelta ja hyönteisiltä. Jos käytetään esisuodatinta, se tulisi valita ja huoltaa (säännöllinen puhdistus) siten, että vaikutus NO₂-pitoisuuteen minimoidaan.
5. Näytteenottolinjaan tapahtuvaa tiivistymistä on vältettävä.
6. Näytteenottolinja tulisi puhdistaa säännöllisesti paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.
7. Instrumentin tai kalibrointijärjestelmän kaasupurkausten ei tulisi vaikuttaa näytteenottolinjaan.
8. Lähellä olevien laitteiden (ilmastointi- tai tiedonsiirtolaitteet) ei tulisi vaikuttaa näytteenottopäässä tapahtuvaan näytteiden ottoon.
9. On ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin varotoimiin, joilla estetään lämpötilan vaihteluiden aiheuttamat mittausten liian suuret virheprosentit.
10. Laitteet on kalibroitava säännöllisesti.
11. Näytteenottolinjan on oltava ilmatiivis ja virtausnopeus on tarkastettava säännöllisesti.